

Naam:		Behandelaar/Pers.begeleider:	
Geboortedatum:		Start behandeling:	

10.1 Manipulatief gedrag (ICIDH s 29.88)

A Verpleegkundige diagnostische termen

* <i>Definitie:</i> Een gedragsstoornis die zich uit in het sturen of beïnvloeden van anderen zonder rekening te houden met hun gevoelens of rechten.	
* <i>Beïnvloedende factoren</i>	* <i>Kenmerken en aanwijzingen</i>
a persoonlijkheidsstoornis	1 moeite hebben met het accepteren van grenzen en regels
b alcohol- of druggebruik, of -onthouding	2 gebrek aan empathie vertonen
c angst	3 anderen bespelen
d machteloosheid	4 aangaan van opportunistische relaties
e geblokkeerde behoeften en verlangens	5 proberen een speciale behandeling te krijgen
f gevoelens van vijandigheid	6 gedrag vertonen dat gericht is op eigen voordeel
g identiteitsproblematiek	7 zich claimend gedragen
h gebrek aan ziekte-inzicht	8 voorbijgaan aan ander mans rechten
i gebrek aan zelfinzicht	9 verstoorde communicatiepatronen vertonen
j beperking in de sociale rolvervulling	10 oneerlijk zijn
k niet kunnen aangaan van relaties	11 dreigen
l aangeleerd gedrag	12 regels negeren
m autoriteitsconflict	13 zich egocentrisch opstellen
n conflictueuze omgeving	14 gebruikmaken van de zwakheden van anderen
	15 verstoorde waarden en normen hebben
	16 veelvuldig vragen om bevestiging
	17 veelvuldig krachtmetingen met anderen aangaan

B Verpleegdoelen

- 1 *Cognitieve verpleegdoelen*
- 1a Is in staat de eigen manipulatieve gedragingen te herkennen en benoemen.
- 1b Kan voor- en nadelen van manipulatief gedrag vertonen.
- 2 *Affectieve/sociale verpleegdoelen*
- 2a Is in staat te praten over gevoelens die geleid hebben tot manipulatief gedrag.
- 2b Leert/oeft nieuwe vaardigheden om met deze gevoelens om te gaan.
- 3 *Psychomotorische verpleegdoelen*
- 3a Demonstreert adequaat en bij de situatie passend gedrag.

Specificatie

C Verpleegkundige interventies

- 1 *Directe zorg*
- 1a Opbouwen van een therapeutische vertrouwensrelatie door middel van een duidelijke benadering en open communicatie.
- 1b Grenzen afbakenen ten aanzien van gedrag van de patiënt met behulp van eenduidige afspraken.
- 1c De patiënt confronteren met manipulatief gedrag en consequenties daarvan.
- 1d Gevoelens van de patiënt bespreekbaar maken.
- 1e Bieden van afleiding of andere manieren van *coping*.
- 1f Acceptabele *coping*-mechanismen positief bekrachtigen.
- 2 *Training*
- 2a Ondersteunen in het herkennen van adequate en inadequate *coping*-mechanismen en factoren die deze beïnvloeden.
- 2b Ondersteunen in het herkennen van de eigen sterke kanten en talenten.
- 2c Aanleren van assertief gedrag en ontspanningsoefeningen.
- 3 *Beoordeling*
- 3a Observeren en rapporteren van manipulatief gedrag en nieuwe vaardigheden.
- 4 *Management van persoonlijke zorg*
- 4a Eenduidig beleid voeren.
- 4b Een optimale omgeving creëren, waarin de patiënt nieuwe vaardigheden kan oefenen (veilig/voorspelbaar).

Wie

Start verpleegplan:

Evaluatiedatum:

Stop verpleegplan: